

Sygn. akt I ACa 1535/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lutego 2014 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Dariusz Kłodnicki
Sędziowie:	SSA Franciszek Marcinowski SSA Jolanta Solarz (spr.)
Protokolant:	Małgorzata Kurek

po rozpoznaniu w dniu 12 lutego 2014 r. we Wrocławiu na rozprawie

sprawy z powództwa **K. S.**

przeciwko **Skarbowi Państwa - Aresztowi Śledczemu we W.**

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z dnia 16 września 2013 r. sygn. akt I C 79/13

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa 120 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 16 września 2013 r. oddalił powództwo K. S.

o zasądzenie na jego rzecz od strony pozwanej Skarbu Państwa – Aresztu Śledczego we W. kwoty 100.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wydania wyroku tytułem zadośćuczynienia za naruszenie jego dóbr osobistych, ponieważ strona pozwana nie zapewniła mu należytych warunków odbywania kary pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy ustalił, iż powód K. S. przebywał w Areszcie Śledczym we W. w okresie od 20.06.2008r. do 06.07.2009r. oraz

od 04.08.2009r. do 10.09.2009r., zaś pozew w niniejszej sprawie złożył w dniu 14 stycznia 2013r., wobec czego uwzględnił podniesiony przez stronę pozwaną w odpowiedzi na pozew zarzut przedawnienia.

Sąd I instancji stwierdził, że od dnia, w którym powód jako poszkodowany dowiedział się o szkodzie i osobie obowiązanej do jej naprawienia (tj. od 10 września 2009r., kiedy to powód opuścił Areszt Śledczy we W.) do dnia złożenia pozwu (14 stycznia 2013r.) upłynął już zaś okres trzech lat i zgodnie

z art. 442¹ § 1 zd. 1 k.c. roszczenie przedawniło się, a tym samym uznał, że zbędne stało się czynienie ustaleń i dokonywanie ocen dotyczących samego roszczenia zgłoszonego przez powoda.

O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 102 k.p.c., mając na względzie sytuację majątkową i życiową powoda, który nie jest w stanie uzyskać środków niezbędnych na pokrycie tych kosztów, bowiem odbywa aktualnie karę pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym w Czarnym, w której to jednostce nie jest zatrudniony odpłatnie.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód, zaskarżając go w całości. Skarżący zarzucił naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. przez błędną ocenę materiału dowodowego, bowiem zaistniały okoliczności wskazujące, że w rozpoznanej sprawie doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda w postaci godności i prawa do humanitarnego traktowania, ponadto naruszenie prawa materialnego w postaci art. 30, 40 i 41 ust. 4 i 47 Konstytucji RP w związku z art. 3 Konwencji o ochronie praw człowieka.

Powód nie zgodził się z uwzględnieniem zarzutu przedawnienia, wskazując, że strona pozwana naruszyła art. 110 § 2 i 4 pkt 5 k.k.w. oraz art. 67 § 1,2 i 3 k.k.w.

Powód podtrzymał swoje żądanie zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 23 k.c. i art. 24 k.c., domagając się uwzględnienia powództwa w kwocie 100.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia orzeczenia. Jednocześnie wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, bowiem, naruszony został art. 379 pkt 4 i 5 k.p.c., a Sąd I instancji nie dał powodowi możliwości sprawiedliwego procesu.

W odpowiedzi na apelację strona pozwana wniosła o jej oddalenie i zasądzenie kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny aprobuje prawidłowe ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji, przyjmując je za podstawę swojego rozstrzygnięcia.

Wobec podniesionego w odpowiedzi na pozew zarzutu przedawnienia, obowiązkiem Sądu I instancji było ustosunkowanie się do niego.

Materialnoprawną konsekwencją skutecznego podniesienia zarzutu przedawnienia jest, zgodnie z art. 117 § 2 k.c., możliwość odmowy spełnienia świadczenia przez dłużnika. Przedawnione roszczenie przekształca się w roszczenie naturalne, co pozbawia go ochrony sądowej.

Skuteczne podniesienie zarzutu przedawnienia jest wystarczające do oddalenia powództwa bez potrzeby ustalenia, czy zachodzą przesłanki prawnomaterialne, uzasadniające jego uwzględnienie, a ich badanie w takiej sytuacji staje się zbędne (tak uzasadnienie uchwały pełnego składu IC SN z dnia 17 lutego 2006 r. III CZP 84/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 114).

Ponieważ powód żądanie swoje opierał na treści art. 448 k.c. w zw. z art. 24 k.c., przy podniesieniu zarzutu przedawnienia, Sąd Okręgowy zobowiązany

był do zbadania spełnienia przesłanek z art. 442¹ § 1 zd. 1 k.c., a zatem istotne było, kiedy powód dowiedział się o szkodzie i osobie obowiązanej do jej naprawienia.

Dowiedzeniem się o szkodzie jest moment, gdy poszkodowany zdaje sobie sprawę z ujemnych następstw zdarzenia, wskazujących na fakt powstania szkody, gdy ma świadomość doznanej szkody.

W niniejszym przypadku, o ile panujące w Areszcie Śledczym warunki naruszały dobra osobiste powoda, wiedział o tym naruszeniu w chwili, gdy ono następowało. Zatem najpóźniej bieg terminu przedawnienia rozpoczął się w dacie, w której powód opuścił Areszt Śledczy, tj. 10 września 2009 roku, co prawidłowo przyjął Sąd Okręgowy. Wobec tego trzyletni okres przedawnienia upłynął 10 września 2012 roku i w dacie wniesienia pozwu, tj. 14.01.2013 roku roszczenie powoda było przedawnione.

Tym samym w niniejszej sprawie art. 442¹ k.c. § 1 zdanie drugie w ogóle nie mogły mieć zastosowania.

Postępowanie Sądu Okręgowego przeprowadzone było prawidłowo, skoro zbędne stało się czynienie ustaleń i dokonywanie ocen dotyczących samego roszczenia zgłoszonego przez powoda, a podniesiony przez powoda zarzut naruszenia art. 379 pkt 4 i 5 k.p.c. jest pozbawiony jakichkolwiek podstaw.

Wbrew zarzutom skarżącego brak było podstaw dla nieuwzględnienia zarzutu przedawnienia. Trzyletni okres przedawnienia roszczenia o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ma funkcje dyscyplinujące dla poszkodowanego, aby nie zwlekał ze skorzystaniem z przysługujących mu praw w dochodzeniu roszczeń, a w niniejszej sprawie nie zachodziły żadne szczególne okoliczności, które uniemożliwiłyby powodowi wystąpienie z roszczeniem przed upływem terminu przedawnienia.

Wskazane powyżej okoliczności pozwalały na stwierdzenie, że orzeczenie Sądu Okręgowego jest prawidłowe, a apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

Orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego oparto na art. art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i art. 99 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., art. 11 ust 3 ustawy z 8.07.2005r. o Prokuraturze Generalnej oraz § 11 pkt 25 w zw. z § 13 ust 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie(...).

KP